

Међународни фестивал класике „Вршачка позоришна јесен“ основан је 1993. и након три деценије постојања представља један од најзначајнијих културних чинилаца града у коме се одржава и на чијој је историји утемељен. Позоришна историја малог, али културно шароликог и по много чему узбудљивог јужнобанатског града сеже још даље у прошлост од периода када га је својим ликом и делом овековечио Јован Стерија Поповић (1806-1856). Своју позоришну историју Вршац почиње да гради другом половином 18. века када су гостовања путујућих позоришних трупа из Румуније, Мађарске и других развијенијих крајева била уобичајена. За локалну, али и регионалну српску позоришну сцену преломног годином сматра се 1793. Њаци новоосноване вршачке Граматикалне гимназије предвођени учитељем Михајлом Крекићем приредили су тада прву представу на српском језику. Обележавање 200. годишњице тог догађаја покренуло је иницијативу за оснивање међународног позоришног фестивала који ће бити заснован на идеји да публици прикаже најмање пет представа по избору селектора из позоришне струке заснованих на идеји класике. Назив „Вршачка позоришна јесен“, који је осмислио чувени вршачки књижевних и хроничар Душан Белча данас представља препознатљиво име, а Фестивал се својим концептом, који балансира између вредности локалног и универзалног, изборио за то да буде препознатљив међу бројним театарским фестивалима у региону. Први Међународни фестивал класике „Вршачка позоришна јесен“ одржан је од 27. септембра до 3. октобра 1993. године у Народном позоришту „Стерија“. Директор Фестивала и Позоришта домаћина био је Павле Влаховић, а први селектор Радомир Путник.

РЕЧ ДИРЕКТОРА ФЕСТИВАЛА

Фестивал класике – тридесет година заредом одржава се у Народном позоришту “Стерија”, на путу да и сам постане класика. Нама који спремамо фестивал у заједници с оснивачем фестивала, а то је Град Вршац, није амбиција да нешто радимо да бисмо добили похвалу, већ нам је намера да пре свега публика и ми видимо одличну представу, класику на неки нов начин који ће нам бити инспиративан и да нас изненади у најбољем смислу те речи. Мада, могли бисмо рећи да читав програм на крају увек потврђује једну те исту чињеницу: да је извођење дела по текстовима класичних писаца феномен, могућ у свакој извођачкој форми, а један од примера је и овогодишња продукција НП “Стерије” – представа “Дон Жуан”.

У стварању читавог фестивала, трудимо се да створимо такав имиџ да продукције других позоришта буду усмерене ка делима класичних писаца и верујем да индиректно и успевамо у томе. Идеја нам је не само да се постављају дела класичних писаца ради очувања дела традиције. Један од мотива је и то што већ дуже време постоји једнодимензионалност у начину нашег размишљања на тему савремености. Када чујемо да неко каже да представа треба да буде друштвено ангажована, ја се надам да аутори мисле да представа треба пре свега да буде животно ангажована. Такво ширење перцепције ствара један много шири и захтевнији, универзалнији оквир, који проналазимо и код Шекспира, Чехова, Молијера, Достојевског, Андрића, Пекића, Селенића и бројних других писаца чија смо дела могли да видимо у протеклих 30 година на сцени нашег позоришта. Неко је једном рекао да човек не треба да иде тамо где није добродошао. Наша врата за све вас, који желите да поделите радост фестивала са нама, увек су широм отворена. Спремајући овогодишњи фестивал класике, с идејом коју носи трајање од тридесет година, верујем да смо унутар тима осетили важност ове традиције, важност трајања и да ћемо заједно с вама, публиком, доживети барем једно вече неописив и катарзичан тренутак. Можда превише очекујем када кажем да нам је мисија да се ове године на неки магичан начин прошлост, садашњост и будућност преплету, али након тридесет година трајања, мислим да смо научили да ствари не треба узимати превише озбиљно, већ да ствари гледамо с неке ведрије стране, јер на тај начин враћамо веру да је ипак вредно радити све ово што радимо.

Снежана Удицки,
директор 30. Међународног фестивала класике „Вршачка позоришна јесен“

ИЗВЕШТАЈ СЕЛЕКТОРА

Бранислав Недић, селектор

На задовољство позоришне публике, не само Града Вршца, већ и читаве Србије, Фестивал класике, захваљујући посвећеној управи и запосленима у Позоришту, уз искрену подршку Града Вршца, наставља да живи након оправдане паузе, трећи пут за редом, а тридесети пут јубиларно.

Како и прошлих година, посматрајући селекцију, приметан је пораст интересовања управа за рад на класицима, али и интересовање и позоришта из региона за наступ на Вршачком фестивалу (Хрватска, Бих). На репертоарима су се нашла дела класичне прозне и драмске класике. Оно што посебно радује су свакако поновна постављања драма наших великих писаца, Борислава Пекића и Слободана Селенића, поред оних на које смо већ навикли, али који се са правом ту и налазе - Душана Ковачевића, Александра Поповића, Љубомира Симовића...

Ма како се чинило да из године у годину добијамо на квалитету понуђених представа за Фестивал, ипак би са наше стране требало апеловати на управе позоришта, како је речено и у прошлогодишњем извештају, да не сме проћи ни једна сезона, а да се на репертоар не уврсти класично дело домаће или светске књижевности. Самим тим, и Фестивал класике би добио на још већем значају, који свакако заслужује.

Само концепцијско опредељење Фестивала говори о његовом основном постулату. Трајању. Сигуран сам да ће овај Фестивал трајати... још много, много година и деценија.

ИЗВЕШТАЈ СЕЛЕКТОРА

Овогодишња селекција је обухватила 17 позоришта и 24. представе, од Суботице, до Лесковца, од Загреба, Бијељине, Ужица, до Зајечара. Неке од представа које су заслуживале да се нађу на Фестивалу, нису се нашле на списку изабраних, због ограниченог броја представа које могу бити изведене.

За селекцију овогодишњих, 30. Dana класике, предлажем следеће представе:

6. октобар, Народно позориште „Стерија“ Вршац

Ж. Б. П. Молијер, Дон Жуан, режија: Андреј Цветановки

Постављајући "Дон Жуана" на сцену, редитељ Цветановски трага за правим узроком његове незаситости и непоштовања универзалних вредности. Вешто разлажући комад, балансирајући између комедије и драме, уз помоћ својих сарадника и одличних вршачких глумаца, доноси нам вечиту причу великог заводника, истовремено отварајући једну нову тему у читању овог дела, а то је комплексан однос између главног лика, његовог оца и отварање питања зашто је он такав какав јесте.

7. октобар, Народно позориште Београд

Слободан Селенић, Очеви и Оци, драматизација: Ката Ђармати, режија: Вељко Мићуновић

Свевремени роман нашег, српског класика Слободана Селенића, налази свој прави и заслужени дом на сцени нашег националног театра. Кроз сећање јунака комада, Стевана Медаковића, редитељ кроји причу о појединцима и поделама у породици, које се врте у круг. Без жеље да се прихвате различитости које се стално понаљају, без обзира на промене унутар разних система и власти, у сјајној изведби глумачког ансамбла, ова представа наставља да нас подсећа и опомиње.

ИЗВЕШТАЈ СЕЛЕКТОРА

8.октобар, Народно позориште Сомбор

Борислав Пекић, Беснило, драматизација: Федор Шили, режија: **Борис Лијешевић**

Борис Лијешевић се већ годинама уназад етаблирао као водећи редитељ региона, и не мање важно, и као експерт за рад на класицима домаће и светске књижевности. Са Пекићевим романом, „Беснилом“, изузетним делом, које је на жалост, данас можда и актуелније него када је било написано, редитељ наставља своју препознатљиву редитељску линију. Сведена сцена и костим, доследно прати атмосферу представе доприносећи Лијешевићевим провереним сарадницима из Сомборског позоришта, да доследно, упозоравајуће и изузетно актуелно, представе ово ремек-дело.

9.октобар, Позориште Бошко Буха

Агата Кристи , Убиство у Оријент експресу,
драматизација: Кен Лудвиг, режија: **Даријан Михајловић**

Представа Позоришта "Бошко Буха", предвођена изузетном ауторском екипом, у свим сценским елементима максимално поштује велико дело, велике списатељице. Поигравајући се са жанровима, вешто прелазећи из једног у други, редитељ ствара представу која држи пажњу од почетка до краја.

Глумачка игра свих актера доследно подржава сценску раскош представе, на огромно задовољство публике.

10.октобар, Београдско драмско позориште

Јохам Волфганг Гете, (Пра)фауст, драматизација: Федор Шили, режија: **Борис Лијешевић**

Радећи на једном од најзначајнијих (не толико познатих) дела европске драматургије, Борис Лијешевић у сарадњи са својим сталним сарадником Федором Шилијем, доноси на сцену импресивно дело. Ради испуњења својих све виших и беспотребнијих питања и жеља, аутори говоре и о сталној потреби људи, да ради решавања свог сталног нездовољства, а преко својих реалних потреба, беспотребно склапају „пакт са ћаволом“. Одлична екипа глумаца, прати ауторску екипу, предвођени изузетним Светозаром Цветковићем и Озреном Грабарићем.

Бранислав Недић, дипл. драматург

Селектор 30. Међународног фестивала класике „Вршачка позоришна јесен“

Горан Шушљик,
глумац, редитељ, продуцент

Јубиларно 30. издање „Вршачке позоришне јесени“ отвара Горан Шушљик, глумац, редитељ, продуцент и вишеструки учесник и добитник награда Међународног фестивала класике „Вршачка позоришна јесен“.

Глуму је дипломирао на ФДУ, а представом „Издаја“ у ЈДП-у добио и звање мастера режије код ментора проф. Слободана Унковског на Факултету драмских уметности у Скопљу. Био је члан Позоришта „Бошко Буха“, а члан ансамбла Југословенског драмског позоришта постаје 1995 године. Продуцент је серија „Корени“, „Чизмаши“ и „Фолк“, као и филмова „Хадерсфилд“ и „Травелатор“. Двоструки је добитник Стеријине награде (1995. и 2005), Годишње награде ЈДП-а (2011. и 2005.), награда „Зоран Радмиловић“, „Цар Константин“ и других. Улоге у позоришним представама (избор): ЈДП: Уображени болесник (Господин Пиргон), Злочин и казна (Кох), Није смрт бицикли (да ти га украду) (Алекса), Метаморфозе, Расправа (Кнез), Барбело, о псима и деци (Драган), Брод за лутке (Ивица), Хамлет (Хорацио), Хадерсфилд (Раша), Италијанска ноћ (Мажор), Псећи валцер (Феклуша), Млетачки трговац (Басанио), Шине (Јунак), Супермаркет (Мажер), Београдска трилогија (Милош), Мизантроп (Маркиз), Буре барута (Кирил);

На Фестивалу „Вршачка позоришна јесен“ учествује више пута, а за улогу у представи „Лукреција илити Ждеро“ непознатог аутора, у режији Јагоша Марковића и у извођењу ансамбла „Театра Т“ из Београда, 2000. је освојио главну глумачку награду.

**БЕСЕДА ГОРАНА ШУШЉИКА ПОВОДОМ ОТВАРАЊА
30. МЕЂУНАРОДНОГ ФЕСТИВАЛА КЛАСИКЕ „ВРШАЧКА ПОЗОРИШНА ЈЕСЕН“**

Могу сада да пишем о позоришту само оно што осећам.

Осећам бол и губитак. Веријем и многи позоришни ствараоци, а под позоришним ствараоцима данас не подразумевам само драмске писце, редитеље, глумце, сценографе, костимографе, композиторе и кореографе, већ и оне који дижу цугове, пале светла, додају реквизиту, уводе публику у редове, продају карте, лепе браде, додају пешкире, воде представе, воде позоришта, дакле, небројене људе који верују у цивилизацијску, али и сваког од њих у личну, егзистенцијалну и духовну важност позоришта, и његовог, за человека незамењивог сусрета са собом и са оним што га окружује, уметности која се клеше у тренутку и нестаје у праху након тог тренутка или је ипак, вечна, баш зато што је неухватљива, а тако стварна.

У позоришне ствараоце сврставам и гледаоца јер без његовог стварања позоришног тренутка позоришта и нема.

Бол који желим да поделим са вама је бол губитка једног од нас.

Редитеља Јагоша Марковића.

Желим да тим поводом објавим нешто што и није нека смела и невероватна мисао.

Одласком нашег позоришног савременика добили смо нашег позоришног класика.

Јасно је то и веома пригодно вечерас. Али је и важно изговорити.

Класика, а нарочито позоришна класика, заправо не постоји.

ОТВАРАЊЕ 30. Међународног фестивала класике „ВРШАЧКА ПОЗОРИШНА ЈЕСЕН“

Оно што тај појам представља заправо је наше присуство и наше стварање у овом времену у сагласју са са вечним савременицима из неког другог времена. Шекспир, Молијер, Софокло, Гете, Чехов, Островски Стерија и Нушић, наши су савременици као што смо ми њихови. Они су тад стварали позоришне светове састављене од наших, садашњих суза и смехова, мисли и идеја, брига и веровања. Да није нас они не би постојали. Да није оних пре нас. Они не би постојали. Да није њих, ми не бисмо знали да постојимо. Дакле, не би постојали.

Мислим да је Јагошево позоришно дело било наслоњено управо на том рушењу идеје времена и простора и непристајању на линеарни поглед на позоришну уметност. Постојало је само његово време и његов простор. Време и простор позоришта у којем живе сви.

Он је заиста водио дијалоге са Шекспиром као да живе у истом месту, у истој улици, у истој луци, као да говоре исти језик и могу се заклети да му је неке важне дијалоге он дописивао, неке бесмислене сцене он штриховао и да му је Бард то допуштао и да је дозвољавао да Јагош буде заљубљен у Јулију, љубоморан на Ромеа и да му је пуштао да по неки пут игра дадиљу. Нушићу је дао идеју да се Јеротије зове Јеротије, а Молијеру предлагао мизансцен. Ватрогасац код Јонеска упада кроз камин само зато што је Јагош тврдио да је то једини начин. Када упознаје Малера са Ксенијом Цицварић, овај јој се поклања и пољуби руку. Миру Ступицу је водио на крунисање Краљице Кристине.

Све ово звучи, можда као натегнута духовитост.

Али, данас верујем у то.

Оно што је најважније у нашој уметности театра је вера.

Јагош Марковић је веровао да се истине о себи, другима о Богу и демонима о добру и злу о љубави и смислу налазе у позоришту и да је начин да допреш до ње, уметност која је жива, која не реконструише, не тумачи, није окована, већ да је она пунокрвна, искрена, луда, тужна и смешна и да јој треба страст, страст да се та истина живи.

Веровао је да људска и његова бесмртност лежи у уметности којој је дао све што је имао.

И био је у праву.

И све нас који смо били присутни и са њим стварали позориште направио је класицима.

И бесмртнима.

Као што је и позориште.

Бесмртно.

ПРЕДСЕДНИК ЖИРИЈА

Дејан Пројковски (Битољ, 1979), дипломирао је и магистрирао позоришну режију у Софији на Националној академији за позоришну и филмску уметност у класи проф. Красимира Спасова.

Професор позоришне режије и глуме на Универзитету аудиовизуелних уметности „Европа Прима“. Пројковски се профилисао као редитељ великих дела светске класике, стварајући представе са специфичним естетским и иновативним сценским језиком. Осим на домаћим сценама, радио је и представе у Србији,

Бугарској, Русији, Хрватској, Турској, Црној Гори, Босни и Херцеговини и копродуцирао представе са немачким, италијанским и словеначким позориштима и фестивалима. За изузетна уметничка достигнућа добитник је више домаћих и међународних признања и

награда за режију, између осталих на фестивалу „Војдан Чернодрински“ и на фестивалима „Стоби“, ФИАТ, ИНФАНТ.

Добитник је скоро свих најзначајнијих позоришних награда у региону и шире. У последњих неколико година освојио је Награду за најбољу представу „Сплитског лета“, Награду за најбољу представу године у Хрватској, највећу награду у Турској АФИФЕ - казалишни Оскар за представу године, Награду за најбољу представу критичара у Турској, Награду за најбољу представу и најбољу режију на Фестивалу професионалних позоришта

Војводине, награду за најбољу представу на Фестивалу мађарских позоришта у Кишвардију у Мађарској и друге. Његове представе су извођене на сценама у Италији, Немачкој, Турској, Француској,

Енглеској, Србији, Хрватској, Пољској, Албанији, Црној Гори, Босни и Херцеговини, Мађарској, Бугарској, Ирану, Словенији...

Добитник је Награде „13. Новембар“, признања Града Скопља за висока уметничка достижнућа.

ДЕЈАН ПРОЈКОВСКИ
позоришни редитељ

ЧЛАНИЦА ЖИРИЈА

АЛЕКСАНДРА ГЛОВАЦКИ

Драматуршкиња и позоришна критичарка из Београда, дипломирала је на одсеку Драматургије на Академији уметности у Београду, а апсолвирала и Општу књижевност са теоријом на Филолошком факултету у Београду. За своје драме вишеструко је награђивана. Праизведба њених „Вилинских кочија“ у Градском позоришту Подгорица освојила је Прву награду за текст на Фестивалу дјечјих позоришта Котор. Њена драма „Декамерон, дан раније“ праизведена је у копродукцији Фестивала Будва Град Театар и Народног позоришта Сомбор, док је текст „Ружни“ своју праизведбу имао на Фестивалу БЕЛЕФ. „Бастијен и Бастијена“ Александре Гловачки поставило је Дечје позориште Суботица, а она се као ауторка врхунских драматизација извођених у позориштима Србије и Црне Горе представља представама „Чаробњак из Оза“, „Три мускетара“, „Књига о џунгли“, „Аладин“, „Петар Пан“, „Том Сојер“... Позоришну критику континуирано пише од 1986. на Радио Београду, за Вечерње новости, ТВ Б92 и Портал Нова. Била је уредница Редакције за културу на ТВ Б92 од 2000. до 2006, у часопису Репортер (2007), на Програму 202 Радио Београда (2008-2018). Уредница је у Редакцији за културу Радио Београда 2 од 2018. до 2022. Чланица је Савета БИТЕФ фестивала од 2006. до 2008. и председница жирија Стеријиног позорја за савремени драмски текст 2009. Чланица је жирија неколико позоришних фестивала, као и годишњих позоришних награда и селекторка националног позоришта Стеријиног позорја за 2010. годину. Добитница је Награде „Нико Гароне“ за допринос култури у медијима за 2022. годину.

ЧЛАНИЦА ЖИРИЈА

НАТАША ПЕТРОВИЋ

Глумица Наташа Петровић завршила је Факултет драмских уметности - одсек глума, у класи Бошка Димитријевића у Приштини. Од 1999. ради у Позоришту Тимочке Крајине "Зоран Радмиловић" у Зајечару. Поред глумачког посла обавља функцију руководиоца дечије сцене и руководиоца уметничког сектора позоришта. У позоришту је остварила стотинак запажених улога од којих су најзначајније Фема у представи "Покондирена тиква", Гина у представи "Путујуће позориште Шопаловић", Клитемнестра у представи "Електра", Маргарета Хофман у представи "Каролина Нојбер" и Ана у представи "Блискост". Посебно истиче улогу Чучук Стане за коју је добила бројне награде на фестивалима, међу којима истиче Награду „Глумац Европе“. Двострука је добитница „Зорановог брка“ и лауреаткиња Награде за најбољу глумицу на Преспанском фестивалу монодраме.

МОДЕРАТОР ДИЈАЛОГА О ПОЗОРИШТУ

30. МЕЂУНАРОДНОГ ФЕСТИВАЛА КЛАСИКЕ „ВРШАЧКА ПОЗОРИШНА ЈЕСЕН“

ДР ЈЕЛЕНА ПЕРИЋ – ТЕАТРОЛОГ

Јелена С. Перић рођена је 1982. године у Вршцу. Студирала је на Филолошком факултету у Београду (Група за српску књижевност и језик) на којем је 2018. одбранила и докторску дисертацију под називом „Пригодна драма у српској књижевности 18. и 19. века“. Запослена је као шеф Катедре за продукцију драмских и аудиовизуелних уметности и медија на Факултету за дипломатију и безбедност. Сарађује са научно-истраживачким установама и часописима у Србији и Републици Српској, а њена стручна и научна интересовања усмерена су ка књижевним токовима 19. и 20. века. До сада је објавила једну монографију и више научних радова, а у свом научно-истраживачком раду бави се историјом драме и позоришта, као и социологијом позоришта.

30. МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ КЛАСИКЕ

„Вршачка позоришна јесен“

- О ВРЕДНОСТИМА И ТРАЈАЊУ -

ДОН ЖУАН

Народно позориште „Стерија“ Вршац

Текст: Ж. Б. П. МОЛИЈЕР __ Режија и адаптација: АНДРЕЈ ЦВЕТАНОВСКИ
Сценографија: СЕРГЕЈ СВЕТОЗАРЕВ __ Костим: СОФИЈА ЛУЧИЋ
Музика: ДИМИТАР АНДОНОВСКИ

ИГРАЈУ:

Дон Жуан - **МИЛОШ ЂУРОВИЋ**

Зганарел - **МИЛОШ ЛАЗИЋ**

Елвира - **ЈОВАНА БОЖИЋ**

Дон Карлос / Пјеро - **ПРЕДРАГ ГРУЈИЋ**

Дон Алонсо / Господин Диманш - **ИВАН ЂОРЂЕВИЋ**

Дон Луј - **СРЂАН РАДИВОЈЕВИЋ**

Шарлота - **МАРИЈА ПАНТИН**

Матурина - **ВАЊА ЈАЊИЋ**

РЕЧ РЕДИТЕЉА

Дон Жуан је прича која је инспирација за многе светске уметнике и подлога за многа светска дела. Велики заводник и његове авантуре кроз дела Молијера постали су светски класик који сваког занима на различит начин. У нашој прици ово је представа која представља људску страну Дон Жуана и тражење порекла његове природе. Пробли смо да растуримо мит великог заводника и да нађемо разлоге за његово непоштовање свега што други људи имају и успели да нађемо то у односу са његовим оцем. Кроз тај однос смо тражили деконструкцију лика и стварали слику о младићу који носи сав тај пркос према друштву које га тера да побегне од своје природе. Кроз амалгам слика и авантура и у контрасту са његовим верним слугом Зганарелом и све оно што се налази у глави главног лика добијамо једну трагикомедију лика и дела Дон Жуана.

Andrej Cvetanovski, reditelj

ОЧЕВИ И ОЦИ

Народно позориште Београд

Текст: СЛОБОДАН СЕЛЕНИЋ __ Режија: ВЕЉКО МИЋУНОВИЋ

Драматизација: КАТА ЂАРМАТИ __ Сценограф: ЗОРАНА ПЕТРОВ

Костимографија: МАРИЈА МАРКОВИЋ МИЛОЈЕВ __ Композитор: НЕВЕНА ГЛУШИЦА

Сценски говор: ДР ЉИЉАНА МРКИЋ ПОПОВИЋ

Продуценти: ЈАСМИНА УРОШЕВИЋ И ОЛИВЕРА ЖИВКОВИЋ

ИГРАЈУ:

Милутин Медаковић - МИЛОШ ЂОРЂЕВИЋ

Стеван Медаковић - НИКОЛА РАКОЧЕВИЋ

Михајло Медаковић - АЛЕКСАНДАР ВУЧКОВИЋ

Елизабета Медаковић - ВАЊА ЕЈДУС

Рахела Блејк - ВАЊА МИЛАЧИЋ

Нанка - СЕНА ЂОРОВИЋ

Јелена - ИВА МИЛНОВИЋ

Видосав Прокић - НИКОЛА РИСТАНОВСКИ

РЕЧ РЕДИТЕЉА

Наши очеви и оци - наше наслеђе духовно, интелектуално, идеолошко – оно са чим неминовно живимо до данас. Или смо присиљени да живимо. У немогућности отклона, зарад непрестаног ископавања и прекопавања историје, очеви и оци, обитавају око нас непрестано - подсећају, прогоне, надзиру и опомињу. Из крхотина сећања Стевана Медаковића гледају нас, наше располучености, угрожене интиме, породични расколи и отуђивања. Указује се и једносуштинско неразумевање различитости, па било оно на нивоу базичног по националности или по питању пуко идеолошког. Док се, уједно, испостављају очигледнима наши унутрашњи егзили, болне заробљености и осећање кривице које теглимо до дана данашњег.

Вељко Мићуновић, редитељ

БЕСНИЛО

Народно позориште Сомбор

Текст: БОРИСЛАВ ПЕКИЋ _ _ Режија: БОРИС ЛИЈЕШЕВИЋ

Драматизација: ФЕДОР ШИЛИ _ _ Сценографија: МАРИЈА КАЛАБИЋ

Костимографија: БИЉАНА ГРГУР _ _ Композитор: ДАВИД КЛЕМ

Сценски покрет: ИВА ЂУКИЋ _ _ Лектор: ДЕЈАН СРЕДОЈЕВИЋ

Асистент редитеља: Раствко Торлаковић

ИГРАЈУ:

Др Лук Комаровски - МАРКО МАРКОВИЋ

Даниел Леверквин / путник - БРАНИСЛАВ ЈЕРКОВИЋ

Габријел - НИНОСЛАВ ЂОРЂЕВИЋ

Др Џон Хамилтон / путник / полицијац - НИКОЛА КНЕЖЕВИЋ

Др Фредерик Либерман / путник - САША ТОРЛАКОВИЋ

Луис Соренсен / путница - ИВАНА В. ЈОВАНОВИЋ

Моана Тахаман / докторка - АНА РУДАКИЈЕВИЋ

Мајор Хилари Лофорд - СРЂАН АЛЕКСИЋ

Стилман / путник - НЕМАЊА БАКИЋ

Су Џенкинс / путница - КСЕНИЈА МИТРОВИЋ

Јан Комаровски / путник - АЛЕКСАНДАР РИСТОСКИ

Адријан Голдман / путник / Накамура / Шерон, пас - СТЕФАН БЕРОЊА

Алис Лумли / госпођа Џенкинс / путница - БИЉАНА КЕСКЕНОВИЋ

Мајка Тереза / путница - ДРАГАНА ШУША

**„БЕСНИЛО“: КАЗАЛИШНО ЧИТАЊЕ
ПЕКИЋЕВА АНТОЛОГИЈСКОГ РОМАНА**

„Беснило“ је први у последњој Пекићевој романеској трилогији, дистопијској и апокалиптичној, коју заокружују још и романи „Атлантида“ и „1999“. Укратко, сва три романа „заокупљена“ су једним и кључним тематом: судбином свијета, наиме нас као хомо сапиенса, наводних „људи духа“ чију „бесмртну душу“ - у коју смо стољећима вјеровали - напрасно угрожавају, нападају, најпослије и разарају управо „чудовишта“ која је дотични сапиенс створио сам. Из знатижеље, каприца, охолости, пусте жеље за доминацијом и за вјечитим и све већим успјесима (који се збирно називају напретком, цивилизацијским). Играјући се Бога, стољећима већ, неопрезни је и наводно горди сапиенс посве занемарио/превидио могућност како му властитоизмишљени „створови“ и „чудовишта“ могу измаћи контроли, побјећи, надиграти га. И претворити се у противнике. Смртне непријатеље. О томе говоре сва три Пекићева апокалиптичка романа. У којима је непријатељ јасно профилиран. И, нажалост, непобједив.

Одломак из рецензије Јелене Лужине, театролога

ПОЗОРИШТЕ
БОШКО БУХА
БЕОГРАД

УБИСТВО У ОРИЈЕНТ ЕКСПРЕСУ

Позориште Бушко Буха

Драматизација: КЕН ЛУДВИГ __ Превод: ИВАНА ДИМИЋ

Текст: АГАТА КРИСТИ __ Режија: ДАРИЈАН МИХАЈЛОВИЋ

Сценографија: ВЕСНА ПОПОВИЋ __ Костимографија: МАРИНА МЕДЕНИЦА

Сценски покрет: МИЛАН ГРОМИЛИЋ __ Сценски говор: ДИЈАНА МАРОЈЕВИЋ

Дизајн светла: СРЂАН ЦВЕТКОВИЋ __ Редитељ сценских видеа: МИЛОШ ЂУКЕЛИЋ

Корепетитор: СРЂАН МАРКОВИЋ __ Организатор: ТАТЈАНА ПЕРОВИЋ

ИГРАЈУ:

Херкул Поаро - **АНДРИЈА МИЛОШЕВИЋ**

Пуковник Арбатнот - **ВИКТОР САВИЋ**

Хелен Хабард - **ЈЕЛЕНА ТРКУЉА**

Грофица Андрењи - **ЛЕНА БОГДАНОВИЋ**

Мери Дебенхам - **БОРКА ТОМОВИЋ**

Принцеза Драгомиров - **КАТАРИНА ГОЈКОВИЋ**

Грета Олсон - **КАТАРИНА МАРКОВИЋ**

Господин Бук - **ИГОР ДАМЉАНОВИЋ**

Самјуел Речет - **ВЛАДАН ДУЈОВИЋ**

Хектор Меквин - **СТЕФАН БУНДАЛО**

Мишел кондуктер / Главни келнер - **МИЉАН ПРЉЕТА**

Официр - **КОСТА ДАБИЋ***

Дејзи Армстронг - **МИЛИЦА ВУКСАНОВИЋ***

* полазници Школе глуме и говора ДАДОВ

О ПРЕДСТАВИ

Тридесете године прошлог века. Елегантни воз, Оријент Експрес, је принуђен да непредвиђено застане због обилног снега. Догађа се убиство, и Поароов пут кући који је требало да протекне сасвим мирно, постаје поприште још једног случаја који треба решити. Воз је пун осумњичених, а сваки од њих има, наизглед, необорив алиби. Поароов пут почиње у Истанбулу, а остатак приче дешава се никде другде до у – Југославији, између Винковаца и Бруда. Од 60 крими романа које је написала Агата Кристи, у чак 33 је мистерију решавао белгијски детектив Херкул Поаро, а управо „Убиство у Оријент експресу“ многи сматрају њеним најбољим делом. Ову позоришну адаптацију је написао Кен Лудвиг, чувени савремени комедиограф, који је на површину мистерије Агате Кристи извикао управо комедију. И Нортроп Фрај је поредио мистерију и комедију, и нашао је велике сличности између ова два жанра: оба почињу од нормалне друштвене ситуације, која се из неког разлога поремети, а онда ликови теже да поврате равнотежу. Комични су и екстравагантни и „повишени“ ликови које је створила Агата Кристи, а тумачењу управо оваквих ликова врло је склон наш ансамбл.

(ПРА)ФАУСТ

Београдско драмско позориште

Текст: ЈОХАМ ВОЛФГАНГ ГЕТЕ __ Режија: БОРИС ЛИЈЕШЕВИЋ

Превод: БРАНИМИР ЖИВОЈИНОВИЋ __ Драматург: ФЕДОР ШИЛИ

Сценограф: АЛЕКСАНДАР ДЕНИЋ __ Костимограф: МАРИНА СРЕМАЦ

Композитори: СТЕФАН ЂИРИЋ, ДАВИД КЛЕМ

Кореографија и сценски покрет: СОЊА ВУКИЋЕВИЋ

Сценски говор: ДР ЉИЉАНА МРКИЋ ПОПОВИЋ

ИГРАЈУ:

Фауст - СВЕТОЗАР ЦВЕТКОВИЋ

Мефисто - ОЗРЕН ГРАБАРИЋ

Маргарета - ИВА ИЛИНЧИЋ

Марта - МИРЈАНА КАРАНОВИЋ

Студент, Фрош - ИВАН ТОМИЋ

Брандер, Валентин - ДАНИЕЛ СИЧ

Вагнер, Зибел - ИВАН ЗАРИЋ

Алтмајерка, Лиза - СТАНИСЛАВА НИКОЛИЋ

"НЕ УВЕДИ НАС У ИСКУШЕЊЕ"

Фауст је део животног пута, када све што смо градили, чему смо живот посветили изгледа промашено и без смисла, спремни да све бацимо у воду зарад само једног тренутка утехе. Једини излаз је искушење. Човек када хрли у искушење, не да би доказао своју верност и постојаност, већ да би у паду нашао олакшање. Да би се осветио себи и свом промашеном животу и макар у болу осетио прави живот... Да би казнио своје године које су прошле, јер он хоће назад у живот, у младост, у страст, необузданост, загрљај. У таквим тренуцима нас слуша и гледа цела васиона. И

Господ који ћути и чека, али и ђаво који све чежње може да испуни и да врати време и младост и лепоту, виталност, жену... Само тражи да му пружиш руку и прихватиш искушење и већ имаш све. Све осим слободе. Ђаво даје илузију слободе и држи те у власти. Кад приметиш да си у његовој власти, то више није важно, јер и више ниси онај који си био. Фауст је последња борба у којој не помаже ни памет ни образовање. Најпаметнији човек остаје без свих аргумента којима се током живота оружao, без знања, без мудrosti, без смирености. Где је онда помоћ? Како се борити? „Фауст“ је најтеже од свих искушења- искушења бесмисла. Ово је комад о чежњи за животом.

Борис Лијешевић

06 - 11. октобра 2023.

30. МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ КЛАСИКЕ

„Вршачка позоришна јесен“

КО?	ШТА?	ГДЕ?	КАДА?
Позоришни музеј Војводине 30. Међународни фестивал класике „Вршачка позоришна јесен“	ИЗЛОЖБА Свечано отварање Беседа - Горана Шушљика Пројекција документарног филма “О вредностима и трајању” поводом јубилеја фестивала	ФОАЈЕ НП “СТЕРИЈА“ Велика сцена НП „Стерија“	ПЕТАК 06.10.2023. 19:30 20.00
Предавање др Зорице Бечановић-Николић	ШЕКСПИР – НАШ САГОВОРНИК	ФОАЈЕ НП “СТЕРИЈА“	СУБОТА 07.10.2023. 18:30
Стеријино Позорје	ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА ЈОАКИМ ВУЈИЋ – САБРАНЕ ДРАМЕ и позоришног часописа „Сцена“	ФОАЈЕ НП “СТЕРИЈА“	ПОНЕДЕЉАК 09.10.2023. 19:00
Вече филмске музике у част награђених	„Боја ноћи“ учествују Љиљана Стјепановић, Мина Лазаревић и Слободан Бода Нинковић	Велика сцена НП „Стерија“	СРЕДА 11.10.2023. 20:00

- О ВРЕДНОСТИМА И ТРАЈАЊУ -

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ

Изложба Позоришног музеја Војводине:

**„Позоришни светлописи - Од портрета до сценског покрета:
позоришна фотографија у Војводини до четврте деценије 20. века“** ауторке Иване Коци
06.10. у 19:30 фоаје позоришта

Изложбу отвара др Зоран Максимовић - театролог

Изложба кроз групне, портретне и сценске фотографије уводи у свет „херојског доба“ позоришног живота Војводине, оног из друге половине 19. и прве половине 20. века. Изложени светлописи визуелизују негдашњи позоришни миље Српског народног позоришта, али и појединых аматерских трупа – глумице и глумце, сценографију, костиме, реквизите – и враћају у свет заборављеног театралног живота. На изложби је приказана постепеност развоја позоришне фотографије. У другој половини 19. века њен развој је био условљен техничким ограничењима која нису дозвољавала снимак сценског покрета као главног обележја позоришног језика. Зато се као прелазни облик сценско-фотографског израза тога доба издвајају „режиране сценске позе“ настале у атељеима самих фотографа. Тек у првој половини 20. века позоришна фотографија се издвојила у засебан, специфичан жанр, могућношћу директног бележења кадрова вечерњег сценског извођења. Поред одлика жанра позоришне фотографије, изложба приказује и генезу формата фотографског медија: визиткарте, албуми са фотографијама, кабинет формати, као и генезу примене фотографије у другим масовним медијима – илустрованим часописима и разгледницама. Кроз ову поставку скреће се пажња и на прве фотографе са војвођанског тла који су се фокусирали на позоришна дешавања, постајући верни сведоци театарског живота: Самуел Сингер из Сомбора, Калман Вереш и Шандор Вајда из Суботице, Јован Рехнић, Јосиф Сингер, Деже Вајда и Иван Стојковић из Новог Сада, Стеван Јо(в)ановић из Вршца итд.

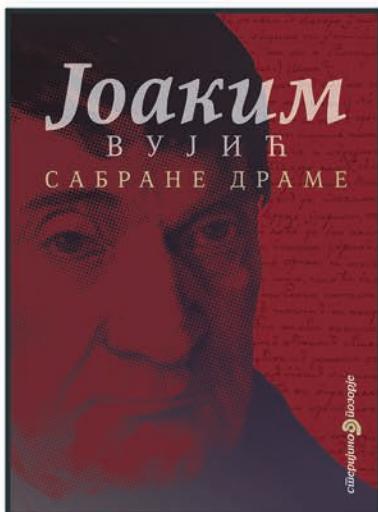
- ПРЕДАВАЊЕ ДР ЗОРИЦЕ БЕЧАНОВИЋ-НИКОЛИЋ
„ШЕКСПИР – НАШ САГОВОРНИК“
07.10. у 18:30 фоаје позоришта

ДР ЗОРИЦА БЕЧАНОВИЋ-НИКОЛИЋ - дипломирала на Катедри за англистику Филолошког факултета 1986., а на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности 1988. године. На Катедри за општу књижевност и теорију књижевности магистрирала је 1998. а докторирала 2005. године. Ментор магистарске тезе „Херменеутичка теорија приповедања Пола Рикера“ и докторске тезе „Сукоб интерпретација у рецепцији Шекспирових историјских драма у двадесетом веку“ био је професор др Драган Стојановић. Део докторских (1999-2001) и постдокторска (2009) истраживања обављала је на Универзитету „Помпеу Фабра“ у Барселони и на Лондонском универзитетском колеџу (UCL), као стипендиста AEI и The British Academy. Држала је предавања по позиву у Шпанији (Универзитет „Помпеу Фабра“), Немачкој (Универзитет у Регенсбургу) и Енглеској (UCL). Учествовала је у раду два национална научноистраживачка пројекта (Теоријско-историјски преглед компаратистичке терминологије код Срба и Књижевност: теорија и историја женске књижевности на српском језику до 1915. године) и у два међународна на Сорбони у Паризу, као и у Министарства науке Шпаније. Заменица је главне и одговорне уреднице и чланица редакције часописа Књижевство. У настави и у оквиру научних истраживања бави се Шекспировим стваралаштвом, херменеутиком, савременом књижевном теоријом, компаративним приступом средњевековним и ренесансним књижевностима у Европи, везама између српске књижевности и европских култура. Предаје, пише и објављује на српском, енглеском, француском и шпанском језику.

**ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА и позоришног часописа „Сцена“, 09.10. у 19 часова фоаје позоришта
ЈОАКИМ ВУЈИЋ - САБРАНЕ ДРАМЕ**

Приредила Исидора Поповић, Издавач - Стеријино позорје, Нови Сад

„Превише је загонетки и нејасноћа о Вујићу да би се доносио дефинитиван, мериторан суд о њему и његовом делу“, забележио је 1987. пред Изабраним драмама Јоакима Вујића један од његових поузданих и објективних проучавалаца – Божидар Ковачек. Неспорна је чињеница да је Вујић умногоме неухватљива, необична, почесто и раз(л)уђена појава српске културне прошлости, која измиче дефинитивним судовима. Процеси које је спроводио на пољу организације српског театралског живота, често су се кретали ван уобичајене логике таквих историјских процеса. Једина логика која је Јоакима истину дефинисала била је она која не мора да прати ни живот ни историју, она, сама по себи неухватљива – позоришна логика.

Сабирање свих Јоакимових драмских текстова којима данас можемо ући у траг омогућиће нам да их лакше читамо, доступнијим ће нам учинити поређење ових комада, отвориће можда на тај начин и могућности неким новим увидима у овај занимљиви, разуђени опус. Напослетку, биће и нека врста омажа Јоакиму Вујићу и прилика за исправљање многих неправди, малих и великих, према овој чудесној, јединственој личности српске културе. Али, на крају, као и на почетку – загонетка ће остати. И могућности за изненађења. Сабране драме зато нека буду тесера у мозаику који заправо никада неће бити сасвим завршен. Али, треба га допуњавати стално. То дугујемо Јоакиму. Јер да њега није било – ко би се други усудио?

(Из предворова Исидоре Поповић)

У склопу позоришне праксе, као члан више стручних жирија, учествовао је на бројним домаћим позоришним фестивалима. Аутор је књига: „Стерија у огледалу 20. века: карактер једне комедиографије и њени трагови у делима А. Поповића, Д. Ковачевића, С. Селенића и В. Огњеновић“ и „Бегунци из безнађа: драмски опус Виде Огњеновић у контексту савремене српске драматургије и књижевне традиције“. Од 2003. године члан је Удружења позоришних критичара и театролога Србије, а од 2011. године српског центра Међународног позоришног института (ITI). Био је један од уредника часописа "Сцена" (издавач Стеријино позорје), као и "Војвођанска сцена" (издавач Позоришни музеј Војводине). Од септембра 2008. до септембра 2012. године члан је редакције позоришних новина "Лудус" (издавач Савез драмских уметника Србије). Од 1999. године обављао је послове руководиоца сектора за односе с јавношћу у Издавачко-књижарском центру "Соларис", а од марта 2005. године запослен је у Народном позоришту "Тоша Јовановић" у Зрењанину, на месту директора драмске сцене. Од септембра 2005. до јула 2008. године директор је Стеријиног позорја, а након тога до 2015. године помоћник директора. Тренутно обавља функцију директора Стеријиног позорја.

Мирослав Мики Радоњић - театролог

СВЕЧАНА
ДОДЕЛА
НАГРАДА
БОДА НИНКОВИЋ

ВЕЧЕ
ФИЛМСКЕ
МУЗИКЕ
БОЈЕ НОЋИ

МИНА
ЛАЗАРЕВИЋ

ЉИЉАНА
СТЈЕПАНОВИЋ

БОЈА НОЋИ

Кабаре филмске музике у част награђених

11.10. у 20 часова – велика сцена НП „Стерија“

Учествују:

**ЉИЉАНА СТЈЕПАНОВИЋ,
МИНА ЛАЗАРЕВИЋ,
СЛОБОДАН БОДА НИНКОВИЋ**

Прилагођена контексту 30. фестивала „Вршачка позоришна јесен“, учесници кабара ће уз извођење познатих нумера из домаћих и страних филмова, представити и фестивал на забаван начин и у ведром духу спустити завесу фестивала класике.

КАЛЕНДАР

КО?	ШТА?	ГДЕ?	КАДА?
Позоришни музеј Војводине 30. Међународни фестивал класике „Вршачка позоришна јесен“ Народно позориште "Стерија"	ИЗЛОЖБА Свечано отварање Беседа - Горана Шушљика Пројекција документарног филма „О вредностима и трајању“ поводом јубилеја фестивала Ж: Б. П. Молијер „Дон Жуан“ Режија: Андреј Цветановки	ФОАЈЕ НП "СТЕРИЈА" Велика сцена НП „Стерија“ Велика сцена НП „Стерија“	ПЕТАК 06.10.2023. 19:30
Предавање др Зорице Бечановић-Николић Народно позориште Београд	ШЕКСПИР – НАШ САГОВОРНИК Слободан Селенић „Очеви и Оци“ Драматизација: Ката Ђармати Режија: Вељко Мићуновић	ФОАЈЕ НП "СТЕРИЈА" Велика сцена НП „Стерија“	СУБОТА 07.10.2023. 18:30
Народно позориште Сомбор	Борислав Пекић „Беснило“ Драматизација: Федор Шили Редитељ: Борис Лијешевић	Велика сцена НП „Стерија“	НЕДЕЉА 08.10.2023. 20:00
Стеријино Позорје Позориште „Бошко Буха“	ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА ЈОАКИМ ВУЈИЋ – САБРАНЕ ДРАМЕ и позоришног часописа „Сцена“ Агата Кристи „Убиство у Оријент експресу“ Драматизација: Кен Лудвиг Редитељ: Даријан Михајловић	ФОАЈЕ НП "СТЕРИЈА" Велика сцена НП „Стерија“	ПОНДЕЉАК 09.10.2023. 19:00
Београдско драмско позориште	Јохам Волфганг Гете „(Пра)фауст“ Драматизација: Федор Шили Редитељ: Борис Лијешевић	Велика сцена НП „Стерија“	УТОРАК 10.10.2023. 20:00
Вече филмске музике у част награђених	„Боја ноћи“ учествују Љиљана Стјепановић, Мина Лазаревић и Слободан Бода Нинковић	Велика сцена НП „Стерија“	СРЕДА 11.10.2023. 20:00

1.....	О ФЕСТИВАЛУ
2.....	РЕЧ ДИРЕКТОРА 29. ВРШАЧКЕ ПОЗОРИШНЕ ЈЕСЕНИ
3-5.....	ИЗВЕШТАЈ СЕЛЕКТОРА
6-8.....	ОТВАРАЊЕ ФЕСТИВАЛА - БЕСЕДА
9-11.....	СТРУЧНИ ЖИРИ
12.....	МОДЕРАТОР ОКРУГЛОГ СТОЛА
13-23.....	ТАКМИЧАРСКИ ПРОГРАМ
24-29.....	ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ
30-31.....	ПРОГРАМ ФЕСТИВАЛА
32.....	СПОНЗОРИ

ФЕСТИВАЛ ЈЕ РЕАЛИЗОВАН УЗ:

ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ:

ПРИЈАТЕЉА И ПАРТНЕРА ФЕСТИВАЛА:

МЕДИЈСКА ПОДРШКА:

30. МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ КЛАСИКЕ

„Вршачка позоришна јесен“

СТ-СТЕРИЈА

6 - 11. октобра 2023.

- О ВРЕДНОСТИМА И ТРАЈАЊУ -

